

I Stedet for de to første væsentlige Hensyn sætter man altsaa, som ogsaa tidligere er nævnt, dette: forlods 1 Kr. for hvert Medlem i de under Kredsen hørende Husmandsforeninger, og Resten fordeles saa efter Antallet af Landbrugshuse. Men det vil sige, at i Egne, hvor der findes forholdsvist faa eller ingen Husmandsforeninger, faa Husmændene ingen Del i disse forlods fordelte 20,000 Kr., og det er ikke en ligelig og retfærdig Fordeling mellem alle Landets Husmænd, saaledes som det fra Lovgivningsmagtens Side altid har været Forudsætningen, at den skulde være.

Det er selvfølgelig navnlig i Vestjylland, der sker Husmændene Uret paa den Maade, fordi der er flere Egne, hvor der slet ingen eller kun meget faa Husmandsforeninger findes, og man maa her ikke glemme — og det er ud fra dette, Misfornøjelsen har rejst sig —, at i de vestjydske Landboforeninger ere ofte $\frac{2}{3}$ af Medlemmerne Husmænd; for hele Jyllands Vedkommende er $\frac{1}{3}$ af Landboforeningernes Medlemmer Husmænd. Jeg skal tillade mig at nævne nogle Eksempler paa de uheldige Følger, dette har haft. Paa Fanø har man en Landboforening, der det foregaaende Aar har faaet over 400 Kr. af Statsbidraget; den har i 1910 kun faaet 142 Kr. Ogsaa fra Østjylland kan jeg nævne et Sted som Hads Herred, hvor Kredsudvalget i 1909 fik 950 Kr. af Statstilskuddet, men i 1910 kun 350 Kr. Det skal til Forklaring heraf nævnes, at medens der kun er 90 Husmænd i Husmandsforeningen i denne Kreds, er der 602 Husmænd i Landboforeningen.

Jeg skal fremdeles fremdrage et Par Eksempler fra Vestjylland paa, hvordan det stillede sig sidste Aar. Der er først Bølling—Nørred Herreders Landboforening. Denne Forening omfatter 14 Sogne og har 731 Medlemmer, hvoraf ca. 200 ere Husmænd. Den har ligesom de andre gennem en Aarrække, ja, lige siden 1872, arbejdet for denne Sag og administreret den ved et Udvalg bestaaende af Husmænd, og af egne Midler har den ydet et efter dens Forhold ret betydeligt Beløb af 200—300 Kr. For et Par Aar siden oprettedes der en Husmandsforening i Borris. Den har ført en ret stille Tilværelse; den havde et Medlemsantal af ca. 40 Medlemmer. I Fjor blev det saa overdraget denne Forening at besørge Administrationen af Bevillingen, uddele Præmier og Rejseunderstøttelser for hele Bølling—Nørred Herred. Det vil sige, denne lille Forening, der kun omfatter et enkelt Sogn, skulde forestaa For-

delingen i 22 Sogne, der omfatter et Omraade af 19 Kvadratmil. Det siger sig selv, at det var en ganske umulig Opgave at stille denne Forening. De kunde selvfølgelig ikke have Kendskab til Ansøgerne til Rejser og deres Kvalifikationer, og de havde ikke en Gang Raad til at afholde de Udgifter, som ere forbundne med at foretage Bedømmelsen af de til Præmier konkurrerende Brug. Saa gik man da til det, som har været nævnt, at man forlangte 1 Kr. for hvert Skema. De samvirkende jydske Husmandsforeninger tænkte ikke paa at henvende sig til Landboforeningen, for at den skulde hjælpe dem med dette. Men det var jo galt, og derfor henvendte Formanden for Landboforeningens Husmandsudvalg, som gennem mange Aar har haft med den Sag at gøre, sig til Landboforeningen og til Husmandsforeningen og søgte at faa et Samarbejde i Gang, og de fik ogsaa paa den Maade truffet følgende Ordning: Brejning med flere Sognes Landboforening, som ogsaa ligger indenfor de 19 Kvadratmil, og indenfor hvis Omraade der slet ingen Husmandsforening fandtes, blev forlods skilt ud, og den fik saa sin Del, og i Resten af Bølling—Nørred Herred blev saa Administrationen af Bevillingen foretaget i Fællesskab af Landboforeningens gamle Husmandsudvalg og den lille Husmandsforening i Borris. Og det gik meget godt, om end Sagen blev noget forsinket, og om det end ikke var saa heldigt, som hvis man fra de jydske Husmandsforeninger havde været villig til i Tide at indlede Samarbejde paa de Steder, hvor det var nødvendigt. Kravet om en Krone pr. Skema til Administrationsudgifter blev som Følge af Overenskomsten strøget, og Landboforeningerne tilskød det almindelige Beløb af 200 Kr. til Afholdelse af Administrationsudgifterne. Det blev som sagt noget sent, og det forvirrede Sagen noget, men det vilde have været meget værre, om Husmandsforeningerne alene skulde have ordnet det hele. Som Følge af den uretfærdige Fordelingsmaade med forlods 1 Kr. pr. Medlem af Husmandsforeningerne fik man selvfølgelig kun faa Penge paa de Steder hvor der ingen Husmandsforeninger var. Medens man i 1909 i Bølling—Nørred Herred fik 634 Kr., fik man i 1910 i det halvanvendte Gang saa store Landomraade kun 444 Kr. Det samme gælder flere andre Steder, f. Eks. Ulfborg—Hind Herred Vinde Felding—Assing, Skarrild og Omegns Landboforeninger m. fl.

Derfor er der — og som jeg syner